

די גאנצע זאך הערט זיך עפעס ווי א פראסטע און ביליגע ליצנות וואס האט אפילו נישט קיין פשט, אבער דאך זען מיר אז די תורה הקדושה איז זיך 'מתייחס' צו די טענה און אדרעסירט דאס דורכ'ן אויסרעכענען די הייליגע יחוס פון פנחס פון די אנדערע זייט. וואס איז פשט דערפון און וואס קומט דאס אונז לערנען?

נאך דארף מען פארשטיין, פארוואס טאקע איז משה רבינו נישט געגאנגען אליינס הארגענען זמרי און מאכן די געוואלדיגע קידוש השם. דער רבי פון כלל ישראל וואס האט זיך שטענדיג מוסר נפש געווען מקדש צו זיין שם שמים און אראפנעמען די חרון אף פון אויף כלל ישראל, אין די מינוט וואס ער האט זיך דערמאנט די הלכה פון קנאין פוגעין בו, וואלט ער געדארפט לויפן טוהן די מצוה, פארוואס האט ער באמת געשיקט פנחס דאס טוהן?

א סימן אז ס'האט בארירט און געקוועטשט

עס ווערט דערציילט א עובדא, אז דער בריסקער רב הגאון רבי יצחק זאב סלאוויטשיק זצ"ל איז געשטאנען פארנט פון זיין הויז אין ירושלים עיה"ק מיט נאך אייניגע תלמידים, און זיי האבן געוואלט צוזאממקלויבן א מנין צו דאווענען מעריב, איז איין תלמיד געשטאנען און אויסגערופן הויעך אויפן קול "מעריב מעריב". פונקט זענען אדורכגעגאנגען דארט צוויי מענטשן, ווייזט אויס נישט קיין גאר פרומע, און איינער פון זיי ווען ער האט דערהערט דעם רוף פון יענעם, האט ער חווק געמאכט און נאכגעשפעט צוריקשרייענדיג "מעריב מעריב" אזויווי יענער האט געזאגט, און זיי האבן ביידע פאָרגעזעצט זייער וועג. דער בריסקער רב האט זיך דאן אנגערופן: "באלד וועט איינער פון די צוויי צוריק קומען" ... וכך הוה, עס גייט נישט אדורך קיין סאך צייט, און דער וואס האט פריער געשפעט "מעריב מעריב" האט זיך באוויזן צוריק און געזאגט אז ער איז וויליג צו קומען דאווענען מיט זיי.

ווען מ'האט שפעטער געפרעגט דעם בריסקער רב זצ"ל פון וואו האט ער געוואוסט אז איינער גייט צוריק קומען, האט ער געענטפערט: אין די מינוט וואס כ'האב געזעהן אז ער מאכט חווק איז א סימן אז ס'האט איהם געדרוקט, דער רוף האט אריינגעדרינגען אין זיין הארץ אז מ'דארף דאך דאווענען מעריב, און ממילא האב איך געוואוסט אז ער וועט נאך קומען דאווענען. אויב ס'וואלט איהם גארנישט מחייב געווען וואלט ער נישט געדארפט מגיב זיין, פונקט ווי זיין חבר איז געבליבן שטיל, אלא מאי, עס האט איהם בארירט אין פינטל...

טייערע אידן, דאס איז א פשוט'ע און אלטע כלל אז ווען עפעס דרוקט אונז און ס'איז אונז מחייב, הייבט מען אָן צו שרייען און חווק מאכן, קודם כל ווייל ס'טוט וויי, און בעיקר ווייל מ'ויל זיך אליינס בארואיגן. ווען מיר זען אז איינער טוט א דבר טוב, און עס פאנגט אונז אָן צו דרוקן אין הארצן פארוואס מיר טוען נישט די אלע גוטע זאכן, איז די איינציגסטע וועג ארויס דורכדעם וואס מ'וועט יענעם אראפרייסן און חווק מאכן פון איהם, אזוי אז ס'זאל מיר נישט מחייב זיין. ווער רעדט נאך ווען מ'קען אויפקומען מיט א הסבר פארוואס ער איז נישט גערעכט און וויפיל נגיעות ער האט דערביי וכו' וכו' דאס איז דאך ממש ווי געוואונטשן, ווייל דאס

מאכט אונז פיל מער גערעכט און אויסגעהאלטן. מער וועט שוין מיין הארץ מיר נישט נאָגן און פייניגן פארוואס איך בין נישט אזויווי יענער, ווייל איך האב דאך דעם פארטיגן תירוץ פארוואס יענער טוט נישט צו די זאך.

די עבודה פון פנחס בעבר, בהווה, און בעתיד

לאמיר זיך אביסל פארטיפן און פארשטיין וואס פנחס האט דא געטוהן און ווי גרויס איז געווען זיין מסירות נפש בשעת מעשה.

מען זאגט נאך א רמז, אז די פריערדיגע דריי פרשיות ביז אהער, קרח, חקת, און בלק, האבן אין זיך די אות קו"ף, אבער אין יעדע איינס פון זיי איז דער ק' אויף אן אנדערע פלאץ, ביי קרח איז עס ביים אנהייב פונעם ווארט, ביי חקת איז עס אינדערמיט, און ביי בלק צום סוף. דער ענין איז, ווייל ק' איז מרמז אויף 'קדושה' און אין יעדע פון די פרשיות געפונט זיך די קדושה אויף אן אנדערע ארט.

קרח איז זיך געקומען קריגן אויף משה רבינו צוליב זיין גרויסע יחוס און חשיבות, ער איז געווען בן יצהר בן קהת בן לוי און ער האט געהאלטן אז ס'קומט זיך איהם די נשיאות אדער כהונה גדולה, קומט אויס אז ער האט 'צוריקגעקוקט' אויף זיין אפשטאם און זיך געגרויסט מיט זיין הייליגע מקור, און טאקע די קדושה וואס ער האט געהאט פון 'פריער' למעלה בקודש, דאס האט איהם געשאדט.

פרשת חקת איז עוסק אינעם ענין פון לטהר טמאים, וויאזוי א טמא'ע מענטש קען זיך מטהר זיין און ארויסקריכן פון זיין טומאה, וואס דאס איז א ענין פון 'הוה' און ס'איז נוגע אינמיטן, דאס הייסט סיי ווען אינעם מענטש'נס לעבן ווען ער ווערט טמא, און דעריבער איז די קדושה טאקע מרומז אינדערמיט.

בלק האט געארבעט אויפן צוקונפט, ער האט געזוכט צו שעלטן און פארלענדן כלל ישראל אז זיי זאלן נישט האבן קיין עתיד, און ווי ער דרוקט זיך אויס צו בלק (כ"ד י"ד) לְכָה אֵינְעָד אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעַם הַזֶּה לְעַמְדָּא 'בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים, איך וועל דיר געבן א עצה וויאזוי אונטערצוברענגן כלל ישראל צום סוף, וואס דו זאלסט טוהן און ס'וועט גורם זיין אז שפעטער וועט חלילה קומען אויף זיי א חרון-אף ח"ו. און דעריבער איז די אות ק' ביים סוף, ווייל דאס האט בלעם געטוהן ער האט פוגם געווען אין די קדושה פון כלל ישראל.

דייקא נאך די דריי פרשיות וואס זענען מרמז אויף די דריי ענינים פון עבר, הווה, און עתיד, דא קומט צו גיין פנחס, וואס האט טאקע מתקן געווען די אלע דריי ענינים. פנחס האט גענוצט זיין גרויסע און הייליגע יחוס אויף דאס פארקערטע, ער האט פארשטאנען אז ער איז דער אייניקל פון אהרן הכהן וואס האט שטענדיג באלאכטן פאר כלל ישראל, און יעצט ליגט אויף איהם די פליכט צו טוהן מיט מסירות נפש כדי צו ראטעווען כלל ישראל. ער האט אויסגענוצט די קדושה און גרויסקייט פון זיינע עלטערן לטובה, עס האט איהם געשטופט און מחייב געווען מקדש צו זיין שם שמים.

ווי אויך אין זיין 'הוה' האט ער מדקדק געווען אויף זיינע מעשים אז זיי זאלן זיין אויסגעהאלטן און בשלימות. ער גייט קודם צו משה רבינו און ער

דערמאנט איהם די הלכה, ער מאכט זיכער און איז מברר אז די מעשה וואס ער וויל דא טוהן איז ריכטיג, ער טוט נישט אָן קיין יישוב דעת און הכנה.

נאך מער זאגט דער ישמח ישראל אויף די ווערטער "בקנאו את קנאתי, פירש"י ז"ל בקצפו הקצף שה' לי לקצוף. היינו שקינא רק קנאת ה' צבקות, ולא קנאת עצמו בשום נדנוד צד, ואף לא לקבלת שכר בעולם הבא, כי מסר נפשו ממש, כי היה סברא לומר שדין הזה הוא רק לקנאין..." פנחס האט זיך אויסגעלייטערט און געטוהן אינגאנצן לשם שמים, ער איז געגאנגען אָן קיין שום אייגענע נגיעה אדער חשובון, ניטאמאל פון שכר אויף יענע וועלט, ווייל ער האט געוואוסט ביי זיך אז ס'קען זיין אז אפשר איז ער נישט קיין ריכטיגע קנאי לשם שמים און דעריבער טאר ער דאס באמת נישט טוהן און ער וועט נישט באקומען קיין שכר דעראויף. ער האט אבער נישט געמאכט קיין שום חשובנות און ער האט בכלל נישט געטראכט פון זיך, ער איז פשוט געלאפן מקדש זיין שם שמים אינגאנצן לשם שמים.

און דורכדעם האט ער מתקן געווען די גאנצע 'עתידי' פון כלל ישראל, ער האט אראפגענומען פון זיי די צארן פון השי"ת און אפגעשטעלט די מגיפה. און ער האט טאקע זוכה געווען צו "וְהִיְתָה לוֹ וּלְיָרְעוּ אֶתְרֵי בְרִית בְּהַנִּת עוֹלָם" אז ער האט זוכה געווען צו א געוואלדיגע ברכה אויף זיין גאנצע עתיד און זיינע צוקונפטיגע דורות.

פנחס האט איינגעשטעלט די אלע דריי, די עבר, הווה, און בעתיד

נאך מער קען מען צולייגן, פנחס האט בעצם אויך איינגעשטעלט און מפקיר געווען די אלע דריי זאכן פאר כבוד שמים. ביים טוהן די מעשה הקנאות האט ער מוותר געווען אויף זיין גאנצע עבר, זיין הווה, און זיין עתיד, ווי פאלגענד:

צום ערשט האט ער פארלוירן זיין יחוס ביי כלל ישראל, און די שבטים האבן אנגעהויבן צו שפעטן פון איהם און איהם אנרופן 'בן פוטי' וואס איז זיך מתייחס צו יתרו אנשטאט צו אהרן הכהן. ווי אויך זיין הווה האט ער איינגעשטעלט פשוטו כמשמעו, ווי חז"ל זאגן אז אויב זמרי וואלט געוואלט, האט ער זיך געמעגט ארומדרייען און הארגענען פנחס איידער ער הארגעט איהם, ווייל הבא להרגך השכם והורגו. און די גמרא זאגט (סנהדרין פ"ב:) אז עס האבן טאקע פאסירט זעקס ספעציעלע נסים צו פנחס בשעת מעשה וואס דאס האט איהם באשיצט און געראטעוועט, און אין מדרש (ספרי) ווערט אויסגעברענגט צוועלף נסים וואס האבן פאסירט צו פנחס בשעת מעשה. קומט אויס אז פנחס האט ממש איינגעשטעלט זיין לעבן און זיין גאנצע מציאות, און ווען נישט מ'ראטעוועט איהם פון הימל וואלט ער דארט געקענט שטארבן. ווי אויך האט ער איינגעשטעלט זיין גאנצע עתיד, וויסענדיג ווי ווייט ער וועט ווערן דערווייטערט און אויסגעשפיגן פון כלל ישראל צוליב זיין קנאות.

אבער פנחס האט אויף דעם אלעם נישט געקוקט, ווי דעם אויבנדערמאנטן לשון פונעם ישמח ישראל, "ולא קנאת עצמו בשום נדנוד צד", ער האט

נישט געקלערט קיין איין ברעקל פון זיך, אפילו נישט א טראפ, און ער האט מקריב געווען זיין עבר, הווה, און עתיד, פארן אייבישטער.

מען מאכט חזק כדי זיך אליין צו בארואיגן

אבער אנשטאט כלל ישראל זאל מכיר זיין און אנערקענען די געוואלדיגע טובה וואס פנחס האט זיי געטוהן, האבן זיי טאקע אנגעהויבן חזק צו מאכן און אראפרייסן פנחס און איהם אנגרופן בן פוטי. ווי די בעלי מוסר ערקלערן וואס מיר האבן פריער געברענגט, א גוטע מעשה איז יעדן איינעם מחייב און עס הייבט אָן צו שטעכן און וויי טוהן, און ממילא האט מען נישט קיין ברירה און מען מוז עס אוועקמאכן כדי צו בארואיגן די אייגענע געפילן.

און טאקע ווייל עס איז א שוואכקייט פונעם מענטשליכן נאטור אז ער קען נישט פארנעמען די 'מוסר' און די התחייבות וואס יענעם'ס גוטע מעשה איז איהם מחייב, דעריבער הייבט מען אָן אויסצוזוכן טענות אפילו פון אונטער די ערד, מאדנע טענות ומענות, בלבולים וואס האבן אפילו נישט קיין פשט און ס'איז קלאר און דייטליך נגד השכל, ווייל מ'קען דאָך נישט בלייבן מיט די שולד געפילן און מ'מוז זיך מאכן באקוועם און רואיג. און דעריבער אפילו ווען מ'זעהט שווארץ אויף ווייס אז די שרעקליכע מגיפה האט זיך אפגעשטעלט, און ס'איז קלאר און דייטליך אז פנחס האט געטוהן א גרויסע און הייליגע זאך, דאָך הייבט מען אָן צו שרייען "בן פוטי" אז דאס קומט פון עבודה זרה און פון נישט גוטע פלעצער.

דעריבער געפונען מיר טאקע אין רש"י "לפי שהיו השבטים מבזים אותו הראיתם בן פוטי זה", און לכאורה קען מען מדייק זיין פארוואס האבן אלע שבטים חזק געמאכט? ממילא שבט שמעון האבן געהאט טענות ווייל ער האט געהארגעט זייער נשיא, אבער וואס איז דאס בכלל געווען נוגע פאר די אנדערע שבטים? נאר ווי מיר שמועסן איז דער ענין געווען נוגע פאר יעדן איינעם, ווייל די טענה איז קעגן יעדע איינציגסטע איד "וואו ביסטו געווען? פארוואס האסטו נישט געטוהן וואס פנחס האט געטוהן? פארוואס איז דיר נישט אנגעגאנגען כבוד שמים?", און דעריבער ווען עס קומט צו פארשעמען פנחס און בארואיגן דעם אייגענעם געוויסן, דא איז גאנץ כלל ישראל גלייך און עס איז נוגע פאר יעדן איינעם.

די קידוש השם זאל זיין פיל גרעסער און שטערקער

אצינד קומען מיר צום צווייטע נקודה, פארוואס האט טאקע משה רבינו נישט געוואלט אליינס מקיים זיין די מצוה פון קנאין פוגעין בו, פארוואס האט ער געזאגט פאר פנחס קריינא דאגראת איהו ליהוי פרוונקא - אז דער וואס ליינט דער בריוו דער זאל זיין דער שליח צו טוהן למעשה.

מו"ר הגאון רבי יצחק דוב קאפעלמאן ראש ישיבת לוצערן זצ"ל ערקלערט דעם ענין אין זיין ספר שיח יצחק, אז משה רבינו האט געוואוסט אז כדי אפצושטעלן די חרון-אף פון אויף כלל ישראל פעלט זיך אויס גאר א גרויסע און שטארקע קידוש השם וואס איז נישטא דאס גלייכן. משה רבינו האט געוואוסט אז אויב וועט ער אליינס הארגענען זמרי וועט דאס ווייט נישט מאכן אזא שטארקע קידוש השם, ווייל די אידן ווייסן דאָך אז ער איז דער רבי און מנהיג הדור און ער נעמט זיך אָן פאר כבוד שמים. אבער ווען פנחס

וואס איז געווען א מענטש צווישן מענטשן, ווי די תורה הקדושה זאגט (כ"ה ז') וַיֵּרָא פִּינְחָס וּגְוֵי אֶתְּמֹלֶתֶת וַיִּקַּח מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקַּח לְמַח בְּיָדוֹ, פּנחס איז א איד פון כלל ישראל, און ווען ער שטעלט זיך אויף און איז זיך מוסר נפש, ער מאכט נישט קיין אייגענע חשבונות, נאר ער איז מקנא קנאת ה' צבקות און הארגעט א נשיא פון כלל ישראל פאר כבוד שמים, וועט דאס מאכן אסאך א גרעסערע רושם אין די הערצער פון די אידן, די קידוש השם וועט זיין גאר גרויס. דערפאר האט משה רבינו געשטופט פנחס אז ער זאל דאס אליינס טוהן.

לא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השי"ת

כלפי מה דברים אמורים, פארוואס שרייבט די תורה הקדושה דאס אלעס? ווייל דא ליגט א געוואלדיגע לימוד לדורות וואס איז נוגע פאר אונז אלע שטענדיג!

די תורה וויל אונז דא אויסלערנען אז ווען א איד טוט א דבר טוב, זאל ער נישט קוקן אויף גארנישט און נישט מאכן קיין שום חשבונות, שפרינג אריין און טוה וואס איז ריכטיג פאר כבוד שמים. אפילו דו ביסט נישט קיין צדיק, ביסט נישט קיין רבי אדער אדם גדול, צומאל ווארט מען אויף דיין קידוש השם אדער דיין גוטע פעולה, און עס קען נאך זיין פיל גרעסער און שטערקער ווען עס קומט פון א פשוט'ער איד. אפילו עס וועט נישט געפעלן פאר יעדעם, אפילו אויב אנדערע וועלן האבן וואס צו זאגן, טראכט נישט וועגן זיי און רעכן זיך נישט דערמיט.

ווי שטייט נאר אין **טור** און אין **שולחן ערוך** אינעם ערשטן סעיף פון אורח חיים? "ולא יתבייש מפני בני אדם המלעיגים עליו בעבודת השי"ת" - אז א מענטש טאר זיך נישט שעמען אדער כאפן התפעלות פון די וואס לאכן אפ פון איהם אין עבודת ה'. עס שטייט נישט א לשון ספק, 'אפשר' וועלן זיין אזעלכע וואס וועלן לאכן, אדער 'אויב עס מאכט זיך' אז מען לאכט דיר אפ, נאר דער לשון איז "בני אדם המלעיגים עליו" **עס איז א פאקט!** **מענטשן וועלן לאכן! ווי נאר דו טוסט א גוטע זאך און דו נעמסט זיך אין די הענט אריין אין עבודת ה' אדער אויפצוטוהן סיי וועלכע דבר טוב פאר א יחיד אדער פאר א רבים, גייען דארט זיין מלעיגים, מענטשן וועלן לאכן און חזק מאכן, ווייל ס'איז א פשוט'ע מציאות אז פילע פון דינע ארומיגע גייען זיך דארפן בארואיגן און זיך אליינס פארענטפערן פארוואס זיי טוען נישט ווי דיר, און ממילא וועלן זיי מלעיג זיין, זיי וועלן שפעטן פון דיר, דו ווער נאר נישט נתפעל.**

און ווי מיר לערנען פון די פרשה אז נישט נאר מ'וועט חזק מאכן מיט אויפריכטיגע טענות, נאר אדרבה, ווען עס פעלט זיך אויס וועט מען אפילו אפירקירן מיט די מערסט מאַדנע און ווייטע סארט זאכן, ווי עפעס א פארגאנגענהייט פון איין געוויסע זיידע, און דאס נוצן פאר די ליצנות און חזק, אלעס כדי נישט צו כאפן קיין התפעלות און ווערן מחוייב. און אפילו ווען מ'זעהט די געוואלדיגע פירות און די תוצאות פונעם דבר טוב, דאס וועט אויך נישט אפשטעלן די מלעיגים פון קומען חזק מאכן. ווייל אפילו ווען עס שטעלט זיך אפ א מגיפה ווערן זיי נישט נתפעל דערפון און זיי האלטן זיך נישט אפ פון זייער התנגדות און חזק.

די תורה רעדט צו יעדן איד אין יעדן דור און זאגט: **ווייס פון פריער אין וואס דו לאזט דיך אריין, קוק וואס פאר א פנים די מלעיגים האבן, און שרעק זיך נישט פון זיי.** ווען מ'מיינט כבוד שמים דארף מען טוהן וואס איז ריכטיג און פארקוקן אויף סיי וועלכע חשבון וואס איז נוגע זיך. עס איז נישט קיין נפקא מינא צו ס'וועט מיד שאַטן בעבר, בהווה, אדער בעתיד, איך בין א עושה מעשה פנחס און דער אייבישטער וועט באלוינען דערפאר.

א רוף צו אונז נישט צו זיין פון די מלעיגים און מבזים

מצד שני דארף די פרשה אויך דינען אלס אן אויפואכונג צו אונז אלע, אז מיר זאלן נישט זיין פון די 'מלעיגים' וואס שרייען הראיתם בן פוטי זה... ווען מיר האבן א גוטע פריינט, א שכן, א קרוב, א איד אין אונזער בית המדרש, וואס האט זיך גענומען טוהן א גוטע זאך, אוי ווי גרינג איז אריינצופאלן אינעם גרוב פון ווערן פון די מלעיגים און מבזים, די ערשטע נאטורליכע רעאקציע פון אונזער זייט איז צו לאכן און אפשפעטן פון יענעם באתר אדער בגלוי.

אבער מיר לערנען דא א יסוד, שטעל זיך אפ און זיי זיך מתבונן, לערן גוט אפ דינע געפילן. אפשר דאס וואס דו ביסט נישט באקוועם מיט וואס יענער טוט איז צוליב דעם ווייל דו שפירסט אז ס'איז א תביעה קעגן דיר, עס מאַנט און פארלאנגט פון דיר צו טוהן די זעלבע. אויב אזוי כאפ דיך מיט און טוה טאקע די זעלבע! אבער אפילו אויב דו האלסט נאך נישט דארט, על כל פנים לאַך נישט אפ און מאַך נישט קאליע. ווייל ווער ווייסט אויב דורכדעם וועסטו נישט חלילה אפהאלטן יענעם פון זיינע גוטע מעשים, ווער ווייסט וויפיל קידוש השם דו קענסט ח"ו פארמיידן דורכן אפלאכן און אוועקמאכן יענעם, וויפיל ברכה און השפעות טובות קענסטו מוֹנֵע זיין אויב דו וועסט גורם זיין אז יענער זאל ווערן פארשעמט אדער אנטמוטיגט פון וועלן אנגיין ווייטער, אלעס צוליב דינע נגיעות ווייל דו האסט זיך געוואלט בארואיגן און פארענטפערן.

ומדה טובה מרובה, ווען מ'זעהט ווי איינער וויל טוהן א דבר טוב, אדער ער וויל זיך פארבעסערן, ער מאכט פאַרשריט אין רוחניות, און מ'זאגט איהם א גוט ווארט, מען פארגינט איהם, און מ'גיבט חיזוק, די כח און גרויסקייט דערפון איז אַין לשער און קען ברענגן אזויפיל ברכות און השפעות ברוחניות ובגשמיות, אכ"ר.

לסיכום געדענק:

- עס איז שווער פאר מענטשן צוצוקוקן ווי א צווייטער טוט א דבר טוב, ווייל דאס איז זיי מחייב און פאדערט פון זיי צו טוהן די זעלבע.
- דעריבער וועלן זיי חזק מאכן און עס אוועקמאכן.
- אפילו ווען מ'זעהט קלאר ווי גוט און דערהויבן א זאך איז, וועט דאס נישט אפהאלטן די מלעיגים פון חזק מאכן מיט וואס נאר מעגליך.
- ווי ווייט מיר מוזן אכטונג געבן נישט צו זיין פון די מלעיגים, אדרבה שטענדיג זאגן א גוט ווארט און געבן חיזוק פאר א דבר טוב.

א לעכטיגע שבת קודש!